

Pécsi Ítéltábla

Az ügy száma: Pf.V.20.102/2021/8.

A felperes:

Felperes1 (Cím2)

A felperes képviselője:

Dr. Takács Richárd ügyvéd (Cím3)

Az alperes:

Alperes1 (Cím1)

Az alperes képviselője:

Dr. Pap Gábor pártfogó ügyvéd (cím5)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

az alperes (16. sorszám alatt), felperes (3.sorszám alatt csatlakozó fellebbezés)

A per tárgya:

sérelemdíj megfizetése

Az elsőfokú bíróság:

Pécsi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

37.. P.20303/2021/15.

Í t é l e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest és az alperest, hogy egyenként fizessenek meg az államnak 15.000 - 15.000 (tizenötezer - tizenötezer) forint másodfokú feljegyzett eljárási illetéket.

Az alperest képviselő pártfogó ügyvéd díját 67 %-ban a felperes, 33 %-ban az alperes viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a peres felek telekszomszédok, a szomszédi viszony több éve megromlott köztük, ennek okán több különböző hatósági eljárás, polgári per és büntetőbírósi hatáskörbe tartozó ügy van illetve volt folyamatban.

- [2] Az alperes 2018. szeptember 5-ei keltezéssel levelet írt a felperes házastársának. A levél következő kijelentéseit a felperes sértőnek, sérelmesnek találta és 2018. október 4-én feljelentést tett az alperessel szemben:
- 1: - „Megfigyeltem, hogy a kerti tevékenység közben a férjed előszeretettel könnyít magán a kerítés tövében”,
- 2: - „Javaslom, hogy amennyiben idős korára tekintettel a férjed a vizezési ingere megjelenése után már nem éri el a lakásokban lévő WC-t, akkor keressetek fel egy urológus szakembert, hogy az állapotán segíteni tudjon,” és „Mivel a férjed vizelete szaga a légtérben terjeng és a földben is a palakerítés alatt is átfolyik a garázsom ajtajához, ezért többek között a fenti jogszabály alapján a jogaimat jogi úton érvényesíteni fogom, és szakértő urológiai és prosztata vizsgálatát kezdeményezem, amennyiben az negatív, akkor majd elmeorvosszakértő bevonását kezdeményezem”.
- [3] A bíróság a 2020. február 25-én jogerőre emelkedett ügyszám számú határozatával az alperessel szemben rágalmazás vétsége (Btk. 226. § (1) bekezdés) miatt megrovást szabott ki. A jogerős végzés szerint a rágalmazást az alperes a 2018. szeptember 5-én kelt, a felperes házastársa részére eljuttatott levélben írt kijelentésekkel követte el.
- [4] A felperes a keresetében kérte az alperest 200.000 forint sérelemdíj és a perrel felmerült költség megfizetésére kötelezni arra hivatkozással, hogy az alperes a levél e két kijelentésével megsértette a becsülethez és jóhírnévhez való személyiségi jogát.
- [5] Az alperes az ellenkérelmében elsődlegesen az eljárás megszüntetését kérte a bíróság előtt ügyszám1. szám alatt folyamatban lévő eljárásra figyelemmel, másodlagosan kérte a jelen eljárás felfüggesztését e peres eljárásra figyelemmel. Érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult, a sérelemdíj mértékét eltúlzottnak tartotta, nem vitatta a büntetőjogi felelőssége megállapítását, de arra hivatkozott, hogy a levél megírásához a felperes maga is hozzájárult a felróható magatartásával.
- [6] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest 50.000 forint sérelemdíj, valamint 12.500 forint elsőfokú perköltség fizetésére, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az alperes eljárási kifogásai körében utalt arra, hogy a keresetlevél a bűncselekménnyel okozott kár, illetve sérelemdíj megtérítése iránt indított gyorsított perről szóló 2020. évi LXX. törvény szabályai alapján folyik, a jelen per alperese által a felperes és perben nem álló társa ellen a bíróságon folyamatban lévő kártérítési és sérelemdíj, valamint birtokvita iránti per alapján a jelen per megszüntetésének nem volt helye, miután a jegyző birtokvédelem tárgyában hozott határozatának megváltoztatása és egyéb eljárás iránt van folyamatban azon eljárás, ennek okán az eljárás felfüggesztésére előterjesztett kérelem is alaptalan, annak eredménye nem előkérdése a bűncselekménnyel okozott kártérítés iránti kereset eldöntésének.
- [7] A kereset érdemi elbírálása körében kifejtette, hogy a perben a felperes a polgár jogi felelősség szabályai alapján érvényesíti a sérelemdíjra való jogát, így azt kellett vizsgálni, hogy az alperes büntetőjogi felelősségét megalapozó, a kereset alapját képező tényállítások, kijelentések sértik-e a felperes jó hírnevét, illetve megsértették-e a becsületét. A perben nem volt vitatott, hogy a kereset alapjául megjelölt levélrészek kijelentések, tényállítások ennek okán a Ptk.2:45. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel a becsület megsértésére nem alkalmasak, miután a becsülethez való személyiségi jog megsértése kizárólag véleménynyilvánítással valósulhat meg. A felperes által kifogásolt közlések, sérelmezett kifejezések a felperes személyiségét sértő, valótlan tényállítások, amelyek alkalmasak a felperes jó hírnévhez való személyiségi jogának megsértésére, hiszen olyan képzett alakulhat ki a felperesről, hogy igénytelen ember, akinek vizelete szaga terjeng, akinek egészségügyi, elmebeli problémái lehetnek. A tényállítások valódisága bizonyítása az alperest terhelte, az

állítását igazolására csatolt videofelvétel nem volt alkalmas mindennek a bizonyítására, ugyanis nem volt látható, hogy az a felperes cselekményéről készült.

- [8] Az elsőfokú bíróság a személyiségi jogsérelem miatt alaposnak találta a felperes sérelemdíj iránti igényét, annak összszerszerűsége meghatározásakor figyelemmel volt az eset összes körülményeire, így a sérelmet szenvedett felet ért hátrány súlya, mértéke, a felróhatóság mértéke, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatása kapott jelentőséget. Utalt arra, hogy a büntető bíróság már megállapította az alperes büntető jogi felelősségét, a kétszeres értékelés elkerülése érdekében a sérelemdíj megelőző - magánjogi büntető - jellege már nem volt figyelembe vehető, kizárólag a kompenzációs cél. E körben figyelemmel volt arra, hogy a felperesre vonatkozó közlések egy megromlott szomszédi viszonyban, a szomszédok közötti haragos viszony következtében, szűk körben ismertek, kizárólag a felperessel közös háztartásban élő házastárs részére eljuttatott levél tartalmazza, ezért a felperest ért nem vagyoni sérelem kiküszöbölésére 50.000 forint sérelemdíj elegendő mértékű. Utalt arra, hogy a felek személyes meghallgatására nem volt szükség, a releváns tényállítás a büntetőjogi előzmények és az okirati bizonyítékok alapján megállapítható volt.
- [9] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, kérte annak a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 369. § (1) és (4) bekezdése alapján az anyagi jogi felülbírálatát, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat meghozatalára kérte utasítani. Másodlagosan kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását. Az eljárási kifogása körében arra hivatkozott, hogy a perbeli büntető határozat alapján a Pécsi Törvényszék előtt már eljárás van folyamatban (Pécsi Törvényszék 37.P.20.302/2021.), így egy jogerős büntető ítélet alapján két marasztaló ítélet született, erre tekintettel kérte az eljárás megszüntetését. A fellebbezését érdemben arra alapította, hogy lehetőség van arra, hogy a büntető bíróság határozatától eltérő tényállást állapítson meg a jelen perben a polgári bíróság, és ezen tényállás alapján a sérelemdíj iránti igényt elutasítsa. A büntető eljárásban az alperessel szemben polgári jogi igényt a felperes nem terjesztett elő, így ezt utóbb már nem terjesztheti elő. Nem vitatta, hogy a keresetben megjelölt tartalmú levelet megírta, kifejtette, hogy a büntető eljárásban elismerte a cselekményt, bocsánatot kért a felperestől, aki ezt nem fogadta el. Utalt arra, hogy a felperes közreható magatartását nem lehet figyelmen kívül hagyni, amennyiben az a tény megállapítást nyer, hogy a felperes birtoksértést követett el, úgy a sérelemdíj iránti követelésnek nincs alapja. Utalt arra is, hogy a büntető bíróság csupán megrovást alkalmazott vele szemben, a levél nem nyert nyilvánosságot, csekély fokban veszélyes a társadalomra, így a sérelemdíj mértéke eltúlzott.
- [10] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Csatlakozó fellebbezést terjesztett elő, kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a sérelemdíj összegének felemelését 200.000. forintra. Kifejtette, hogy az elsőfokú ítéletben megállapított sérelemdíj nem alkalmas az összeférhetetlen szomszédok hasonló vagy más cselekményektől való visszatartására. A felperes nem kizárólag a büntető eljárásban érvényesítheti a polgár jogi igényét, ezen felül utalt arra, hogy a polgári bíróság eltérő tényállást a jogerős büntető ítélethez képest nem állapíthat meg. A birtokvédelmi és egyéb ügyek nem másból eredeztethetők, mint az alperes összeférhetetlen személyiségéből.
- [11] Az alperes fellebbezése és a felperes csatlakozó fellebbezése nem megalapozott.
- [12] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az elsőfokú eljárás iratai alapján az alábbiakkal egészíti ki:
- [13] Az alperes és házastársa 2018. október 23-án a felperesnek, a felperes házastársának továbbá egy személynek írt levelében tett kijelentésekre alapítva a felperes feljelentést tett az alperes és házastársa ellen, a bíróság 2020. február 25-én jogerőre emelkedett ügyszám2 számú

büntetővégzésében e levélben tett kijelentések alapján az alperesekkel szemben rágalalmazás vétsége (Btk.226.§.(1) bekezdés) miatt megrovást alkalmazott.

- [14] A fentiek szerint kiegészített tényállás alapján is helyes az elsőfokú bíróság érdemi döntése, annak jogi indokaival a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetért, ennek okán a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.363. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [15] A fellebbezéssel és a csatlakozó fellebbezéssel összefüggésben a másodfokú bíróság az alábbiakra utal:
- [16] Az alperesnek az az alaki kifogása aaptalan, hogy az eljárást a Pécsi Törvényszék előtt 37. P. 20.302/2021. szám alatt folyamatban volt eljárásra tekintettel meg kell szüntetni, az elsőfokú bíróság nem sértette meg a Pp.240. § (1) bekezdésében írt rendelkezéseket. A felperes a kereseti kérelmeiben két különböző - bíróság 10.ügyszám2 és bíróság ügyszám - jogerős büntetővégzésben különböző levelekben tett kijelentések miatt megállapított bűncselekményre hivatkozva terjesztette elő a sérelemdíj iránti igényeit, így nem történt kétszeres marasztalás. A jelen eljárás alapját képező büntető határozat a 2018. szeptember 5-én kelt levélben tett kijelentéseken, míg a Pécsi Törvényszék előtt 37.P.20.302/2021. szám alatt folyamatban volt eljárásban a 2018. október 23-án kelt, az alperes és házastársa által írt levélben tett kijelentésekre tekintettel hozott jogerős büntető határozaton alapul.
- [17] Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor az eljárás felfüggesztése iránti kérelmet is aaptalannal találta, az elsőfokú bíróság nem sértette meg tehát a Pp.123. § (1) és (2) bekezdését. A jelen eljárásban érvényesített sérelemdíj iránti igény elbírálása nem függ a bíróság előtti eljárás tárgyának (birtokvédelem) eldöntésétől.
- [18] Aaptalan az alperesnek az a hivatkozása is, hogy miután a büntető eljárásban a felperes polgár jogi igényt nem érvényesített, úgy jogát már nem érvényesítheti. A jelen eljárásban alkalmazott Gyptv. azt a célt szolgálja, hogy amennyiben a büntető eljárás jogerősen befejeződött és a bűncselekménnyel okozott kárt illetve sérelemdíj megtérítése iránti igényt polgári jogi igényként a büntető eljárásban nem érvényesítették, úgy a sértettnek lehetősége van ezen eljárásjogi könnyítést igénybe venni, amellet, hogy ugyanúgy bizonyítania kell a polgár jogi felelősség tényállási elemeit, hisz a bűncselekménnyel okozott kár nem önálló polgári felelősségi alakzat, így független attól, hogy az adott károkozó magatartás bűncselekmény törvényi tényállását megvalósítja, a polgári jogi felelősség akkor állapítható meg, ha annak a Ptk.-ban előírt feltételei fennállnak.
- [19] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes a 2018. szeptember 5-én írt levelében a keresetben megjelölt kijelentésekkel a Ptk.2:43.§ d) pontja és a 2:45. § (1) és (2) bekezdése alapján megsértette a felperes jó hírnévhez fűződő személyiségi jogát. A jóhírnév védelme mindenkit megillet, megsértése felróhatóságra, jó - vagy rosszhiszeműségre tekintet nélkül megállapítható. A személyre vonatkozó, objektíve valótlan tényállítást kifejező közlés csak akkor minősül jogsértésnek, ha a közmegítélés szerint a tényállítás alkalmas arra, hogy a sértett társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolja. A perbeli levélből megjelölt kijelentések valótlanak, a másodfokú bíróság egyetért az elsőfokú bíróságnak azzal a jogi okfejtésével, hogy az alperes nem tudta bizonyítani azt, hogy a perbeli levélben tett tényállapításai valósak, az alperes által csatolt bizonyíték ugyanis arra alkalmatlan, miután nem azt kellett bizonyítani, hogy a felperes birtokháborítást követett el, hanem azt, hogy az 1. és 2. kijelentések valósak. A felperesről írt perbeli valótlan kijelentések alkalmasak a felperes társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására
- [20] A másodfokú bíróság egyetért az elsőfokú bíróság sérelemdíj összege körében kifejtett jogi érvelésével is. Az alperes arra alappal hivatkozott a fellebbezésében, hogy a büntető eljárásban bocsánatot kért, e körülmény a sérelemdíj - mely a jogsértés szubjektív szankciója

- összege megállapításakor figyelembe veendő, és az elsőfokú bíróság a csekély összegű sérelemdíj megállapításakor már értékelt is. Helyesen emelte ki az elsőfokú bíróság azt a tényt is, hogy a felek megromlott szomszédi viszonyában tette az alperes e tényállításokat, amik egy szűk kör számára váltak csak ismertté (a felperes és házastársa), így az elsőfokú bíróság által megállapítottnál magasabb összegű sérelemdíj a felperesnek okozott hátrány kompenzálására nem indokolt. A felperes csatlakozó fellebbezésében írt érvelés, mely szerint a sérelemdíj retorziós célját az alacsony összeg nem tölti be, téves, mert a büntető eljárásban jogerősen kiszabott büntetés már e célt szolgálta.

- [21] A felperes csatlakozó fellebbezése és az alperes fellebbezése nem vezetett sikerre, ezért mindegyik fél köteles a másodfokú eljárásban - figyelemmel a perben őket megillető tárgyi illetékfeljegyzési jogra - feljegyzett másodfokú eljárási illetéket a Pp.104. § (1) bekezdése és a 83. § (5) bekezdése folytán az államnak megfizetni.
- [22] Az alperest képviselő pártfogó ügyvéd díját a másodfokú bíróság a Pp.101. § (3) bekezdése alapján figyelemmel a fellebbezési és csatlakozó fellebbezési pertárgy értékére (150.000.- forint - 50.000.- forint) 67-33 %-ban állapította meg.

Pécs, 2022. január 6.

Dr. Zóka Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Berki Csilla s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró